

Fig. 1: Amerikansk æblebuk.
Kilde: Pennsylvania Department of Conservation and Natural Resources - Forestry, Bugwood.org

Fig. 2: Larve af amerikansk æblebuk i ved.
Kilde: James Solomon, USDA Forest Service, Bugwood.org

Fig. 3: Billens udgangshuller på den nederste del af stammen.
Kilde: <https://gd.eppo.int>

Hold øje med Amerikansk æblebuk – *Saperda candida*

November
2022

Amerikansk æblebuk er en træbuk, der har hjemme i Nordamerika. Den lever på en lang række frugt- og landskabstræer, hvor den gør stor skade. Skaden opstår ved larvens gnav under barken. Træerne går ud efter få år.

Billen angriber sunde træer, og hvis den etablerer sig i Danmark, kan den blive et stort problem for dyrkningen af frugttræer, for prydtærlantninger og i naturen. Træbukken er kategoriseret som karantæneskadegører i EU.

Levevis og symptomer på angreb

De voksne træbukke lægger æg i barken ved basis af stammen. De små larver trænger ind i vækstlaget, hvor de gnaver gange, der blokerer transporten af vand og næringsstoffer i træet. Det første år er gangene svære at opdage, men efterhånden bliver de større og går ind i selve veddet. Billens udviklingstid er 2-3 år.

Angreb af amerikansk æblebuk afsløres ved de op til 9 mm store, næsten cirkulære udgangshuller i den nederste del af stammen (Fig. 3). Små dynger af rødbrunt gnavsmuld, som larven kaster ud gennem huller i barken, ligger typisk ved foden af stammen.

Snitter man i barken, ses tydelige gange (Fig. 4). Revner i barken kan også være tegn på angreb. Tidlige symptomer er svære at erkende, men der kan være nogen udsivning af saft fra barkrevner.

Hvordan ser billen ud?

De voksne æblebukke er ca. 17-22 mm, olivengrønne med to parallelle lyse striber fra hoved til bagende (Fig. 1). Benene er lysegrå. Antennerne er ligeledes grå og lige så lange eller længere end kroppen.

Larven (Fig. 2) er gullighvid, flad og benløs og måler som fuldvoksen 20-45 mm. Den er bredest fortil og har meget kraftige og tydelige mørkebrune kæber.

Hvilke planter angriber træbukken?

Værtplanter for amerikansk æblebuk er træer i rosenfamilien (*Rosaceae*). Dens foretrukne vært er æble (*Malus* spp.), men den udvikler sig også på kirsebær og blomme (*Prunus* spp.), pære (*Pyrus* spp.) og kvæde (*Cydonia* spp.) samt på bærmispel (*Amelanchier* spp.), dværgmispel (*Cotoneaster* spp.), surbær (*Aronia* spp.), tjørn (*Crataegus* spp.) og røn (*Sorbus* spp.).

Fig. 4: Skade af amerikansk æblebuk på stamme af æble. Kilde: <https://gd.eppo.int>

Hvorfor er skadegøreren så alvorlig?

Amerikansk æblebuk angriber gerne unge, sunde træer. Hvis den etablerer sig, kan den blive et problem i planteskoler og i dyrkningen af æble og andre frugttræer. Mange af billens værtplanter vokser vildt i det danske landskab, hvortil spredning vil kunne ske ved plantning af inficerede frugttræer. Angrebne bytræer kan udgøre en sikkerhedsmæssig risiko for brud på stammer og grene.

Hvor findes amerikansk æblebuk?

Amerikansk æblebuk er hjemmehørende i Canada og USA, hvor den hører til de mest betydende skadegørere på æble.

I sommeren 2008 blev billen opdaget for første gang i Europa på øen Fehmern i Nordtyskland. Angrebet ramte her især seljerøn (*Sorbus intermedia*) (Fig. 5) i et byområde, og der blev konstateret enkelte angreb på tjørn og æble i parker og private haver. Billen blev genstand for intensive udryddelsestiltag, og alle angrebne træer blev fældet.

Hvordan spredes amerikansk æblebuk?

Spredning sker fortrinsvis ved handel med levende planter til udplantning, f.eks. med frugttræer fra planteskoler og prydtæer til by- og landskabsformål.

Hvad kan du gøre?

- Hold øje med de iøjnefaldende, let genkendelige biller i juni-juli. NB! Billerne er nataktive
- Se efter de store udflyningshuller ved basis af stammen på *Malus* spp. og andre værttræer
- Undersøg planter, der udviser tegn på angreb. Snit i barken og se efter larvegange.

Hvad gør Landbrugsstyrelsen?

Landbrugsstyrelsen undersøger for forekomst af karantæneskadegørere, heriblandt amerikansk æblebuk. Blicher den fundet i Danmark, iværksætter Landbrugsstyrelsen omgående tiltag, der skal forhindre spredning og udrydde skadegøreren.

Anmeldepligt - hvem skal kontaktes?

Ved fund eller mistanke om forekomst af amerikansk æblebuk skal du kontakte Landbrugsstyrelsen. Du kan anmelde et evt. fund på www.lbst.dk under "Anmeld fund af skadegørere" eller kontakte:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 Landbrugsstyrelsen
 Planter & Biosikkerhed
 Nyropsgade 30, 1780 København V
 Tlf. 33 95 80 00 | planter&biosikkerhed@lbst.dk

Fig. 5: Larvegange af amerikansk æblebuk i veddet af seljerøn. Kilde: <https://gd.eppo.int>